

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. spalio 18 d.(*)

„PVM – Direktyva 2006/112/EB – 183 straipsnis – PVM permokos grąžinimo tvarka – Nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias PVM permokos dalies grąžinimas atidedamas, kol bus išnagrinėta apmokestinamojo asmens metinė mokesčio deklaracija – Mokesčio neutralumo ir proporcingumo principai“

Byloje C-525/11

dėl *Augstākās tiesas Senāts* (Latvija) 2011 m. spalio 10 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. spalio 17 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Mednis SIA

prieš

Valsts ieņēmumu dienests

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro einantis trečiosios kolegijos pirmininko pareigas K. Lenaerts (pranešėjas), teisėjai E. Juhász, G. Arestis, T. von Danwitz ir D. Šváby,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2012 m. liepos 11 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Mednis SIA*, atstovaujamos advokatė V. Gargažins ir N. Krupevičia,
- *Valsts ieņēmumu dienests*, atstovaujamos N. Jezdakova ir M. Kuzenko,
- Latvijos vyriausybės, atstovaujamos I. Kalniņš ir K. Freimanis,
- Europos Komisijos, atstovaujamos A. Sauka ir C. Soulay,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, p. 1) 183 straipsnio išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Mednis SIA*, pagal Latvijos teisę steigtos bendrovės (toliau – *Mednis*), ir *Valsts ieņēmumu dienests* (Valstybinis mokesčių inspekcija, toliau – VID) dėl prašymo grąžinti sumą, atitinkančią pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) permoką.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 2006/112 183 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Kai tam tikrą mokestinį laikotarpį atskaityta PVM suma viršija mokėtino PVM sumą, valstybės narės gali arba grąžinti šį skirtumą, arba jį perkelti į kitą laikotarpį jį paaiškus nustatytais sąlygomis.“

4 Pagal Direktyvos 2006/112 252 straipsnio 2 dalį:

„Valstybės narės nustato vieno, dviejų ar trijų mėnesių mokestinius laikotarpius.

Tačiau valstybės narės gali nustatyti ir kitokius mokestinius laikotarpius, jei jie nėra ilgesni nei vieneri metai.“

Latvijos teisė

5 Pagrindinės bylos aplinkyboms taikomos Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (*Likums „Par pievienotās vērtības nodokli“*, Latvijas Vēstnesis, Nr. 49, 1995, toliau – PVM įstatymas) redakcijos 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokestinis laikotarpis atitinka kalendorinį mėnesį. Pagal šio straipsnio 5 dalį mokestinius metus sudaro kalendoriniai metų mokestiniai laikotarpiai suma.

6 PVM įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad apmokestinamasis asmuo per penkiolika dienų nuo mokestinio laikotarpio pabaigos turi pateikti VID mokesčio deklaraciją už šį mokestinį laikotarpį su apskaičiuotu mokesčiu, jei šiame įstatyme nenustatyta kitaip. Šio įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi pateikti VID metinį mokesčio deklaraciją iki kitų metų gegužės 1 d.

7 Pagal PVM įstatymo 12 straipsnio 1 dalį apmokestinamasis asmuo turi sumokėti mokestį už mokestinį laikotarpį į valstybės biudžetą per penkiolika dienų nuo šio laikotarpio pabaigos.

8 Šio įstatymo 12 straipsnio 11 dalyje nustatyta, kad VID turi grąžinti apmokestinamajam asmeniui mokesčio permoką, t. y. apskaičiuoto ir atskaitytino mokesčio skirtumą, per trisdešimt dienų nuo motyvuoto prašymo ir pagrindžiamąjį dokumentą gavimo dienos.

9 Ta?iau šio ?statymo 12 straipsnio 111 dalyje numatyta, kad VID turi teis? atid?ti mokes?io permokos gr?žinim? arba kai priima sprendim? prad?ti tyrim? d?l apmokestinamojo asmens už sandorius, kuriems patikrinti reikia papildomos informacijos, mok?tino mokes?io, arba jei su apmokestinamuoju asmeniu susij?s asmuo, kaip tai suprantama pagal Mokes?i? ?statymo (*Likums „Par nodok?iem un nodev?m“*) 1 straipsnio 18 dal?, turi PVM skol? valstyb?s biudžetui, arba jei asmuo negali pateikti dokument?, kad ?rodyt?, jog prašymas taikyti nulin? mokes?io tarif? yra pagr?stas.

10 PVM ?statymo 36 straipsnio 14 dalimi suteikiami ?galiojimai Ministr? Tarybai nustatyti PVM permokos gr?žinam? sum? ribas bei s?lygas, kuriomis netaikomi jokie gr?žinimo apribojimai.

11 Ministr? Taryba pri?m? 2006 m. lapkri?io 14 d. Nutarim? Nr. 933 d?l Prid?tin?s vert?s mokes?io ?statymo ?gyvendinimo nuostat? (*Ministru kabineta 2006. gada 14. novembra noteikumi Nr. 933 „Likuma „Par pievienot?s v?rt?bas nodokli“ normu piem?rošanas k?rt?ba“, Latvijas V?stnesis*, Nr. 191, 2006, toliau – Nutarimas Nr. 933).

12 Šio nutarimo 285 straipsnis suformuluotas taip:

„Taikydama ?statymo 12 straipsnio 11 dal? [VID] gali atsisakyti gr?žinti <...> [PVM] permokos dal?, kuri viršija 18 % bendros apmokestinam?j? sandori?, ?vykdyt? per mokestinius m?nesio laikotarpius (atsižvelgdama ? per šiuos mokestinius laikotarpius jau gr?žintas mokes?io sumas), vert?s. Likusi PVM permokos suma gr?žinama iš valstyb?s biudžeto remiantis metine mokes?io deklaracija“.

Faktin?s pagrindin?s bylos aplinkyb?s ir prejudicinis klausimas

13 2007 m. gruodžio 7 ir 14 d. *Mednis* pateik? VID prašymus gr?žinti 2081,79 LVL sum?, atitinkan?i? PVM permok? už 2007 m. lapkri?io m?n.

14 VID atsisak? gr?žinti 1455,82 LVL sum?. Remdamasi Nutarimo Nr. 933 285 straipsniu ji pri?m? 2008 m. balandžio 22 d. Sprendim? Nr. 19/11599 (toliau – skundžiamas sprendimas), kuriame savo atsisakym? motyvavo faktu, kad per laikotarp?, kuriuo susidar? PVM permoka, jos dalis viršijo 18 % bendros apmokestinam?j? sandori?, ?vykdyt? per atitinkam? m?nes?, vert?s.

15 *Mednis* pateik? *Administrat?v? rajona tiesa* (Apylink?s administracinis teismas) ieškin? d?l skundžiamo sprendimo panaikinimo.

16 2009 m. liepos 7 d. sprendimu *Administrat?v? rajona tiesa* atmet? š? ieškin? teigdamas, kad VID atsisakymas gr?žinti *Mednis* vis? PVM permok? buvo pagr?stas Nutarimo Nr. 933 285 straipsniu.

17 2010 m. birželio 3 d. sprendimu *Administrat?v? apgabaltiesa* (Apygardos administracinis teismas) atmet? *Mednis* apeliacini? skund?. Jis pritar? pirmosios instancijos teismo motyvams ir prid?r?, kad termino, per kur? VID tur?jo gr?žinti apmokestinamajam asmeniui PVM permok?, prat?simas tur?jo teis?t? tiksl?, susijus? su valstyb?s biudžeto interesu apriboti apmokestinamojo asmens teis? ? PVM gr?žinim?, kai nustatoma, kad ? valstyb?s biudžet? pervesta mokes?io suma yra akivaizdžiai mažesn? už gr?žintin?.

18 *Mednis* pateik? kasacin? skund? d?l šio sprendimo *Augst?k?s tiesas Sen?ts*.

19 Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas mano, kad pagal Nutarimo Nr. 933 285 straipsn?, kur? praktikoje taiko VID, jei paaišk?ja, kad PVM permoka viršija šioje nuostatoje numatyt? procentin? dal?, viršijanti dalis negr?žinama apmokestinamajam asmeniui tol, kol VID

neišnagrin?ja šio asmens metin? mokes?io deklaracij?. Pagal šios bylos aplinkybes, apmokestinamasis asmuo turi laukti ilgiau nei metus, kol bus gr?žinta PVM permoka, tik d?l to, kad ji viršija standartin? PVM tarif?.

20 Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas abejoja d?l atitinkam? teis?s nuostat? ir praktikos suderinamumo su neutralumo ir proporcingumo principais, kylan?iais iš Direktyvos 2006/112 183 straipsnio, atsižvelgdamas ? tai, kad pagal šias teis?s nuostatas ir praktik? priimamas sprendimas atid?ti PVM permokos gr?žinim? neišnagrin?jus konkretaus atvejo aplinkybi? ir neatsižvelgus ? laukimo laikotarp?, kuris t?siasi iki metin?s mokes?io deklaracijos išnagrin?jimo.

21 Šiomis aplinkyb?mis *Augst?k?s tiesas Sen?ts* nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui š? prejudicin? klausim?:

„Ar pagal <...> Direktyvos 2006/112 <...> 183 straipsn? valstyb?ms nar?ms leidžiama, neatlikus jokio konkretaus vertinimo ir remiantis tik matematiniais skai?iavimais, atsisakyti gr?žinti PVM permokos dal?, kuri viršija 18 % (standartinis PVM tarifas) bendros apmokestinam?j? sandori?, ?vykdyt? per atitinkam? mokestin? m?nesio laikotarp?, vert?s, kol nacionalinis mokes?i? administratorius negauna [PVM] apmokestinamo asmens metin?s mokes?io deklaracijos?“

D?l prejudicinio klausimo

22 Šiuo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar Direktyvos 2006/112 183 straipsn? reikia aiškinti taip, kad pagal j? leidžiama valstyb?s nar?s mokes?i? administratoriui, neatlikus jokio konkretaus vertinimo ir remiantis tik matematiniais skai?iavimais, atid?ti PVM permokos, susidariusios per apmokestinam?j? laikotarp?, dalies gr?žinim?, kol šis administratorius išnagrin?s apmokestinamojo asmens metin? mokes?io deklaracij?.

23 Šiuo klausimu reikia priminti, kad valstybi? nari? laisv?, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 183 straipsnio formuluot?, nustatyti PVM permokos gr?žinimo tvark? nereiškia, kad ši tvarka visiškai nekontroliuojama pagal S?jungos teis? (šiuo klausimu žr. 2011 m. liepos 28 d. Sprendimo *Komisija prieš Vengrij?*, C-274/10, Rink. p. I-7289, 39 ir 40 punktus bei juose nurodyt? teismo praktik?).

24 Ši tvarka negali pažeisti mokes?i? sistemos neutralumo principo taip, kad apmokestinamajam asmeniui tekt? visa PVM našta ar jos dalis. Vis? pirma ji turi sudaryti apmokestinamajam asmeniui adekva?ias s?lygas susigr?žinti vis? kredit?, susidarius? d?l PVM permokos. Tai reiškia, kad gr?žinimas turi b?ti atliktas per proting? laikotarp? pinigais arba kitu atitinkamu b?du ir kad pasirinkta gr?žinimo forma bet kuriuo atveju neturi sukelti jokios finansin?s rizikos apmokestinamajam asmeniui (žr., be kita ko, 2001 m. spalio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Italij?*, C-78/00, Rink. p. I-8195, 33 ir 34 punktus; 2008 m. liepos 10 d. Sprendimo *Sosnowska*, C-25/07, Rink. p. I-5129, 17 punkt?; 2011 m. geguž?s 12 d. Sprendimo *Enel Maritsa Iztok 3*, C-107/10, Rink. p. I-3873, 33 punkt? ir min?to Sprendimo *Komisija prieš Vengrij?* 45 punkt?).

25 Aišku, PVM permokos gr?žinimo atid?jimas keliems mokestiniams laikotarpiams, einantiems po to, per kur? susidar? permoka, neb?tinai prieštarauja Direktyvos 2006/112 183 straipsnio pirmaj pastraipai (šiuo klausimu žr. min?t? sprendim? *Enel Maritsa Iztok 3* 49 punkt? ir *Komisija prieš Vengrij?* 55 punkt?).

26 Ta?iau pagrindin?je byloje, kadangi pagal PVM ?statymo 9 straipsnio 1 dal? yra iš esm?s nustatytas vieno kalendorinio m?nesio mokestinis laikotarpis, taikant Nutarimo Nr. 933 285 straipsn?, kaip pažym?jo ir prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, ir Europos

Komisija, apmokestinamajam asmeniui visa PVM permoka gali būti neįžinti metas ar ilgiau po mokesčio laikotarpio, per kurį ji susidarė.

27 Šis terminas, per kurį apmokestinamasis asmuo patiria, kiek tai susiję su permokos dalimi, viršijantią 285 straipsnyje nustatytą procentinę dalį, PVM finansinę naštą, negali būti laikomas protingu (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Sosnowska* 20 ir 27 punktus bei *Enel Maritsa Iztok* 355 punktą). Todėl jis pažeidžia mokesčio neutralumo principą, primintą šio sprendimo 24 punkte.

28 VID ir Latvijos vyriausybė teigia, kad Nutarimo Nr. 933/285 straipsniu siekiama išvengti sukčiavimo ar mokesčio vengimo rizikos ir jis praktikoje taikomas tik esant įrodymams, kad tokia rizika gali egzistuoti. Būtent ji egzistuoja, jei paprastai vykdomi tokie ekonominiai veiksmai, kaip apmokestinamojo asmens, nesusidaro PVM permoka arba jei apmokestinamojo asmens valstybės biudžetui sumokėta PVM suma yra daug mažesnė nei grąžintinas PVM.

29 VID ir Latvijos vyriausybė tvirtina, kad 285 straipsnio taikymas pagrindinai byloje pateisino faktas, kad VID nustatė sukčiavimo PVM srityje riziką, nes išnagrinėjus *Mednis* prašymą grąžinti buvo nustatyta, kad dėl nulinio PVM tarifo taikymo daugiausia ir susidarė šios bendrovės PVM permoka.

30 Per teismo posėdį VID ir ši vyriausybė taip pat teigė, kad tik nedaugeliu atvejų dėl sukčiavimo ar mokesčio vengimo požymių VID atidėjo PVM permokos, viršijančios 285 straipsnyje nustatytą procentinę dalį, grąžinimą tol, kol bus išnagrinėta apmokestinamojo asmens metinė mokesčio deklaracija.

31 Šiuo klausimu aišku, kad valstybės narės turi teisėtą interesą imtis priemonių savo finansiniams interesams apsaugoti, o kova su galimu sukčiavimu, mokesčio vengimu ir piktnaudžiavimu yra Direktyvos 2006/112 pripažintas ir skatinamas tikslas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Sosnowska* 22 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką bei 2012 m. birželio 21 d. Sprendimo *Mahagében ir Dávid*, C-80/11 ir C-142/11, 41 punktą).

32 Tačiau valstybės narės pagal proporcingumo principą privalo imtis tokių priemonių, kurios, leisdamos veiksmingai pasiekti tokį tikslą, kuo mažiau prieštarautų atitinkamais Sąjungos teisės aktais nustatytiems tikslams ir principams, pavyzdžiui, pagrindiniam teisės į PVM atskaitą principui (žr. minėto Sprendimo *Sosnowska* 23 punktą ir 2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *EMS-Bulgaria Transport*, C-284/11, 69 punktą).

33 Šioje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, vienintelis turintis jurisdikciją tiek aiškinti nacionalinę teisę, tiek konstatuoti ir vertinti pagrindinės bylos faktines aplinkybes, visų pirma, kaip ši teisė taiko mokesčio administratorius (šiuo klausimu žr. 2012 m. vasario 16 d. Sprendimo *van Laarhoven*, C-594/10, 36 punktą ir 2012 m. birželio 14 d. Sprendimo *Banco Español de Crédito*, C-618/10, 76 punktą), nurodė, kad VID taikė Nutarimo Nr. 933/285 straipsnį bendrai ir prevenciškai, remdamasi vien nagrinėjamos PVM permokos šiame straipsnyje numatytos procentinės dalies matematiniu viršijimo apskaičiavimu, neatlikusi konkretaus atvejo vertinimo, per kurį atitinkamas apmokestinamasis asmuo būtų turėjęs galimybę įrodyti, jog nėra sukčiavimo ar mokesčio vengimo rizikos.

34 Taigi, kaip per teismo posėdį pažymėjo Komisija, neatrodo, kad šios prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuorodos nesusuderinamos su Nutarimo Nr. 933/285 straipsniu, pagal kurį iš tiesų nenustatyta sąlyga, kad šis straipsnis taikytinas tik esant sukčiavimo ar mokesčio vengimo požymiams.

35 Be to, iš Teisingumo Teismui pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuoroda nematyti, kad skundžiamą sprendimą pagal Nutarimo Nr. 933/285 straipsnį VID

priimamo tyrimo, per kurį išaiškėjo tokie požymiai pagrindinėje byloje, pabaigoje.

36 Konstatuotina, kad toks prevencinis ir bendras Nutarimo Nr. 933 285 straipsnio taikymas prieštarauja proporcingumo principui, numatytam šio sprendimo 32 punkte primintoje teismo praktikoje (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Sosnowska* 24–26 punktus).

37 Juo labiau neatrodo, kad tokio taikymo pateisina įstatyme numatytas kovos su sukčiavimu ar mokesčių vengimu tikslas, nes mokesčių administratorius pagal PVM įstatymo 12 straipsnio 111 dalį gali atidėti tokios permokos grąžinimą, be kita ko, kai priimamas sprendimas pradėti tyrimą dėl apmokestinamojo asmens sumokėto mokesčio už sandorius, kuriuos tikrinant reikia papildomos informacijos, arba kai atitinkamas asmuo negali pateikti dokumentų, kad rodytų, jog prašymas taikyti nulinį mokesčio tarifą yra pagrįstas (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Sosnowska* 28 punktą).

38 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2006/112 183 straipsnį reikia aiškinti taip, kad pagal jį draudžiama valstybės narės mokesčių administratoriui, neatlikus konkretaus vertinimo ir remiantis tik matematiniais skaičiavimais, atidėti PVM permokos, susidariusios per mokestinį mėnesio laikotarpį, dalies grąžinimą, kol šis administratorius atliks šio apmokestinamojo asmens metinės mokesčio deklaracijos tyrimą.

Dėl šio sprendimo poveikio laiko atžvilgiu

39 Latvijos vyriausybė prašo Teisingumo Teismo apriboti šio sprendimo poveikį laiko atžvilgiu tuo atveju, jei jis Direktyvos 2006/112 183 straipsnį aiškina kaip draudžiantį tokias nacionalinės teisės nuostatas ir praktiką, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje.

40 Grėsdama savo prašymą ši vyriausybė atkreipė dėmesį į, pirma, tokio aiškinimo sunkią pasekmę nacionaliniam biudžetui riziką ir, antra, Latvijos mokesčių administratoriaus sąžiningumą.

41 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Sąjungos teisės normos išaiškinimas, kurį pateikia Teisingumo Teismas įgyvendindamas SESV 267 straipsniu jam suteiktą kompetenciją, paaiškina ir patikslina šios normos prasmę ir apimtį, kaip ji turi arba turėtų būti suprantama ir taikoma nuo įsigaliojimo momento. Iš to išplaukia, kad taip išaiškinti normą teismas gali ir turi taikyti net teisiniams santykiams, atsiradusiems ir susidariusiems iki sprendimo, kuriame išnagrinėtas prašymas dėl išaiškinimo, jei, be to, yra patenktos sąlygos, leidžiančios kompetentinguose teismuose pareikšti ieškinį, susijusį su šios normos taikymu (žr., be kita ko, 2012 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Santander Asset Management SGIIC ir kt.*, C-338/11–C-347/11, 58 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

42 Teisingumo Teismas tik išimtiniais atvejais, taikydamas bendrąjį teisinio saugumo principą, kuris yra Sąjungos teisės sistemos dalis, gali apriboti galimybę visiems suinteresuotiesiems asmenims pasinaudoti jo išaiškinta norma ginant sąžiningai nustatytus teisinius santykius. Tam, kad būtų galima nuspręsti dėl tokio apribojimo, turi būti tenkinami du esminiai kriterijai, t. y. suinteresuotųjų asmenų sąžiningumas ir dideli sunkumų rizika (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Santander Asset Management SGIIC ir kt.* 59 punktą).

43 Konkrečiau kalbant, tokio sprendimo būdą Teisingumo Teismas taikė tik labai konkrečiomis aplinkybomis, be kita ko, kai egzistavo sunki ekonominių pasekmių atsiradimo rizika, ypač kylanti dėl didelio sąžiningai ir remiantis teisės nuostatomis, kurios laikytos teisėtai galiojančiomis, sukurtų teisinių santykių skaičiaus, ir paaiškėjus, jog asmenys ir nacionalinės valdžios institucijos buvo paskatinti elgtis Sąjungos teisės neatitinkančiu būdu dėl objektyvaus ir didelio Sąjungos teisės nuostatų turinio neapibrėžtumo, prie kurio galbūt prisidėjo ir kitų valstybių narių ar Komisijos

elgesys (žr., be kita ko, min?to Sprendimo *Santander Asset Management SGIIC ir kt.* 60 punkt?).

44 Iš nusistovėjusios teismo praktikos taip pat matyti, kad vien finansinių pasekmių, valstybei narei galinčių kilti dėl prejudicinio sprendimo tvarka priimto sprendimo, savaime nepakanka, kad būtų pateisintas šio sprendimo poveikio laiko atžvilgiu apribojimas (žr., be kita ko, min?to Sprendimo *Santander Asset Management SGIIC ir kt.* 62 punkt?).

45 Šioje byloje primintina, kad, pirma, Latvijos vyriausybė nepateikė jokių duomenų, leidžiančių Teisingumo Teismui nustatyti, kad dėl šio sprendimo Latvijos Respublikai gali kilti sunki ekonominė pasekmė.

46 Antra, negali būti laikoma, kad Latvijos mokesčių administratorius, taikydamas Nutarimo Nr. 933 285 straipsnį, turėjo sąžiningai elgtis ne pagal Sąjungos teisę dėl tariamo objektyvaus ir svarbaus Direktyvos 2006/112 183 straipsnio taikymo srities neaiškumo. Iš tiesų, iš teismų praktikos, nusistovėjusios iki priimant šį nutarimą, matyti, kad pagal mokesčių neutralumo principą, kuris yra pagrindinis bendros PVM sistemos principas, nacionalinė PVM permokos grąžinimo tvarka, numatyta šiame straipsnyje, turi leisti apmokestinamajam asmeniui adekvačiomis sąlygomis ir per protingą terminą susigrąžinti visą kreditą, susidariusį dėl šios permokos, be jokios finansinės rizikos šiam apmokestinamajam asmeniui (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Komisija prieš Italiją* 33 ir 34 punktus).

47 Iš išdėstytų argumentų darytina išvada, kad nereikia riboti šio sprendimo poveikio laiko atžvilgiu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė min?tos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 183 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama valstybės narės mokesčių administratoriui, neatlikus konkretaus vertinimo ir remiantis tik matematiniais skaičiavimais, atidėti pridėtinės vertės mokesčio permokos, susidariusios per mokestinį mėnesio laikotarpį, dalies grąžinimą, kol šis administratorius atliks šio apmokestinamojo asmens metinės mokesčio deklaracijos tyrimą.

Parašai.

* Proceso kalba: latvių.